

dlužníka vyšší úroky než 6% a za více než 3 léta, a bylo by tudíž jen řešiti otázku, zda přísluší žalobkyni podle věcného ručení právo žádati tyto vyšší úroky žalobou hypotekární. Odvolatelka toto právo popírá, avšak podle názoru odvolacího soudu neprávem. Přehlíží, že, jak je patrné z dlužních úpisů, byla vždy sjednána a zajištěna při všech těchto zápůjčkách jistota za všechny vedlejší platy, které by nepožívaly stejného zákonného zástavního práva s kapitálem, obzvláště též za všechny úroky a úroky z prodlení, jež nemají stejného pořadí s kapitálem, takže též nárok ohledně těchto vyšších úroků jest kryt kaucemi. Pokud tedy tyto vyšší úroky najdou své krytí v jistotách, přísluší i jim pořadí kapitálu a bude věcí exekučního soudu, aby rozhodl, do jaké míry přijde v reální exekuci k uspokojení hypotekárně zajištěná pohledávka s příslušenstvím, k němuž patří i tyto úroky, v jejím pořadí, či zda uspokojení takového nedojde. Právní názor, jež zastává odvolatelka, byl by jen tenkrát na místě, kdyby nebylo při jednotlivých hypotekárních pohledávkách vloženo zástavní právo za vedlejší příslušenství, čemuž však v souzeném případě není.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Žalovaná strana cítí se stížena jen ještě tím, že žalující straně z hypoték zřízených podle dlužních listů ze dne 4. listopadu 1918, ze dne 20. dubna 1921, a ze dne 5. srpna 1921 byly přisouzeny místo toliko 6% úroků a úroků z prodlení 8% úroky a úroky z prodlení. Toto své stanovisko opírá, stejně jako v odvolání, o publicitu veřejné knihy pokud se týče o §§ 14 a 17 knih. zák., ale nevšímá si toho, že, jak správně zdůraznil již odvolací soud, byla vždy sjednána a zajištěna při všech těchto zápůjčkách i zvláštní jistota (kauce) pro vedlejší platy, k nimž podle obsahu uvedených dlužních úpisů a z nich patrného úmyslu stran patřily i ony vyšší úroky, k jichž zaplacení se úpadce podle písmeny m) listin zavázal. Nedůvodnému dovolání, jež se jinak odkazuje na správné důvody napadeného rozsudku, nebylo proto vyhověno.

Čís. 12685.

Vydal-li ten, na jehož adresu byly objednány věci třetí osobou, věci třetí osobě, neručí dodateli z d ů v o d ů n á h r a d y š k o d y, nezaplatila-li třetí osoba za dodané věci.

Tím, že ten, na něhož byly zaslány věci objednané třetí osobou na jeho adresu, s věcmi disponoval (vydal je třetí osobě), přijal reální nabídku vlastním jménem a musí fakturovanou cenu zaplatiti dodateli.

(Rozh. ze dne 9. června 1933, R II 112/33.)

S., agent žalující firmy a spolužák žalovaného, dal si zaslati od žalující firmy na adresu žalovaného zboží, objednávku na jméno žalovaného fingoval, zboží u žalovaného převzal, je prodal a výtěžek pro sebe

upotřebil. Žalobu, již se domáhala dodatelka na žalovaném zaplacení kupní ceny, procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Žalovaný od žalobkyně zboží neobjednal, nedošlo tedy mezi stranami k platné kupní smlouvě. Nelze ani říci, že je žalovaný povinen zboží zaplatiti proto, že je přijal. Důvodem, proč zboží přijal, byla jen přátelská ochota, zboží si neponechal a je dále S-ovi předal, takže ani z tohoto důvodu není povinen žalobkyni platiti. Také nelze říci, že povinnost žalovaného ku placení jest dána z důvodu náhrady škody. Činnost žalovaného není v příčinné souvislosti se škodou, která žalobkyni vznikla. Důvodem škody, která žalobkyni ve sporném případě vznikla, není, že žalovaný dovolil S-ovi, by si na jeho adresu zboží dal poslati, nýbrž důvodem byla nepoctivost S-ova, který pro sebe zboží upotřebil. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a uložil soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, znovu jednal a rozhodl. Důvody: Odvolací soud souhlasí s vývody prvního soudu, pokud hájí stanovisko, že nedošlo ke kupní smlouvě a že se proto žalující strana nemůže domáhati zaplacení kupní ceny z důvodu smlouvy. Jest sice pravda, že vůle kupitele k uzavření kupní smlouvy může býti projevena i činy konkludentními a že za konkludentní činy jest zpravidla považovati chování příjemce zboží, jenž bez námitek zboží převzal, se zbožím disponoval a též převzal fakturu, znějící na jeho jméno. Přes to, že tu jde o případ, že žalovaný zboží a fakturu, znějící na jeho jméno, přijal, že zbožím disponoval tím, že je odevzdal S-ovi, nedošlo k uzavření kupní smlouvy, protože domněnka, že příjemce zboží svým chováním dal na jevo, že kupní smlouvu uzavírá, jest vyvrácena bezvadným zjištěním napadeného rozsudku, že žalovaný zboží převzal jen z ochoty, protože ho Rudolf S. o to požádal tvrdě, že zboží potřebuje pro zákazníka, který přímo od firmy nekupuje. V tom ohledu jest tudíž správný názor prvního soudu a nelze souhlasiti s vývody odvolacího spisu. Žalující firma žádala však zažalovaný peníz i z důvodu náhrady škody a v tom směru není stanovisko prvního soudu správné. Jest zjištěno výpovědí svědka S-a, že žalovaný nejen zboží přijal a s ním disponoval, nýbrž že dostal i fakturu znějící na jeho jméno, že účet odevzdal S-ovi otevířený, z čehož jest souditi, že fakturu četl a z ní poznal, že zní na jeho jméno. Není správný názor napadeného rozsudku, že škoda, která nastala žalující firmě, není v příčinné souvislosti s chováním žalovaného. Neboť, kdyby žalovaný byl použil opatrnosti, ke které v obchodním životě jest povinen i neobchodník, byl by poznal, že nesmí beze všeho odevzdati zboží S-ovi. Tím, že opatrnosti té nepoužil, ač faktura zněla na jeho jméno, zavínil, že se zboží dostalo do rukou S-a, že S. zboží upotřebil pro sebe a že povstala žalující firmě škoda. Protože žalovaný není obchodníkem, nelze jeho postup kvalifikovati ovšem za nápadnou nedbalost, nýbrž jen za neopatrnost a následkem toho ručí podle § 1324 obč. zák. jen za skutečnou škodu, nikoliv též za ušlý výdělek.

N e j v y š š í s o u d vyhověl rekursu žalovaného a zrušil napadené usnesení s poukazem, by odvolací soud, nepřihlížeje nadále k svému odchýlnému právnímu názoru vyřídil odvolání; rekurs žalující firmy odmítl.

D ů v o d y:

Žalovaný napadá sice právem zrušovací usnesení, pokud má odvolací soud za to, že je tu důvod závazku k náhradě škody. Závazek k náhradě škody ex delicto, — a jen o ten tu může jíti, — předpokládá čin bezprávný, škodu, příčinnou spojitost mezi škodou a činem bezprávným a zavinění škůdcovo (§ 1295 a násl. obč. zák.). Činem bezprávným rozumí se nezákonné zasahování do cizí právní sféry. Může jím býti i opomenutí, ovšem jen tehdy, pokud zákon nebo vládní nařízení ukládá povinnost k pozitivnímu činu. Bezprávný čin ani opomenutí nelze však shledati u žalovaného, jenž nebyl povinen zboží a fakturu, došlé na jeho adresu, žalobkyni vrátiti, i když věděl, že byly objednány na jeho adresu spolužákem S-em, kterýž byl agentem žalující firmy a hodnověrně mu odůvodnil, proč tak učinil. Vydal-li došlé ho zboží i fakturu S-ovi, učinil tak jen v předpokladu, že S. stržený peníz prodávající firmě zašle, a nepřestoupil tím zákon ani vládní nařízení. Nebylo tu bezprávného činu na straně žalovaného, nebylo třeba uvažovati o škodě, příčinné souvislosti mezi ním a škodou a o zavinění. Žalobní nárok, pokud jest opřen o čin nedovolený, není důvodem po právu a není proto třeba doplniti řízení zjišťováním škody.

Nelze však schváliti právní názor nižších soudů, že nebyla uzavřena kupní smlouva přijetím reální oferty žalobkyně, disponováním se zbožím neobjednaným se strany žalovaného. Přijal-li žalovaný zboží naň adresované a jemu fakturované a disponoval-li s ním tím, že je předal ku prodeji S-ovi, nestaraje se, zda on trhovou cenu zapraví, přijal reální ofertu vlastním jménem a musí fakturovanou cenu žalobkyni zaplatiti, neboť přijetím zaslaného zboží přijal nabídku a uzavřel tím kupní smlouvu, při čemž mu bylo známo zboží a známa kupní cena (§ 1053 a násl. obč. zák.). Tomu nevádí, že žalovaný přijal zboží jen z ochoty k S-ovi, neboť projev v tom směru k prodávateli neučinil, takže tato vším právem spoléhala na jeho opravdovou vůli zboží koupiti a podržeti vlastním jménem a musí býti chráněna v této bezelstnosti. Po této stránce nebylo mezi stranami sporu co do skutkového stavu, a to ani co do výše kupní ceny, není proto třeba doplnění řízení a bylo zrušeno usnesení v odpor vzaté.

Rekurs žalobkyně proti témuž usnesení bylo odmítnouti, poněvadž rekurentka se domáhala odvoláním nejen změny rozsudku prvního soudu, nýbrž i jeho zrušení a v tomto směru bylo jí vyhověno a proto nemá příčiny si stěžovati.

Čís. 12686.

Vyklizení vydražené nemovitosti o sobě, záležející jen v odstranění movitých věcí a osob z vydražené nemovitosti podle § 349 ex. ř., lze povolit i před splněním dražebních podmínek vydražitelem.

(Rozh. ze dne 9. června 1933, R II 212/33.)